

TEM[®] 2018 SOLNA

**Ekonomiska och sysselsättningsmässiga effekter av
turismen i Solna Stad 2018**

Inklusive åren 2012-2017

INNEHÅLL

Nyckeltal turismen i Solna Stad 2018	3
Utveckling turismen i Solna Stad 2018	4
RESULTAT TURISMEN I SOLNA STAD 2018	
Omsättning fördelad på branscher	4
Omsättning totalt och per kategori	6
Övernattningar/besök	7
Nationalitetsfördelning	8
Skatteintäkter	9
Sysselsättning	9
Regional omsättningsstatistik	10
Presentation av RESURS	11

Denna rapport är utförd av Lars Paulsson
på uppdrag av Solna Stad
20 maj 2019

© RESURS för Resor och Turism i Norden AB
STOCKHOLM • TEL 08-559 232 40 • resurs@resurs.turism.se

Denna rapport bör huvudsakligen användas för köparens
interna bruk och för det ändamål den är köpt.
Om rapporten citeras är vi tacksamma
om källan "RESURS" anges.

NYCKELTAL TURISMEN I SOLNA STAD 2018

- ▲ Inresande turism till Solna Stad hade en omsättning på 4,6 miljarder kronor under 2018
- ▲ Omsättningen ökade med 349 miljoner kronor mellan 2017 och 2018, främst beroende på ökat antal hotellövernattningar och ökning för Mall of Scandinavia.
- ▲ Resultatet var att 2 453 personer beräknas vara helårssysselsatta, en ökning med 90 personer på ett år eller 1 600 på fem år.
- ▲ Hotellgäster spenderade 1 195 miljoner kronor under 2018 och var därmed den ekonomiskt viktigaste boendekategorin
- ▲ 32 %, eller 1 508 miljoner SEK spenderades på logi och restaurang och 2,1 miljarder på shopping
- ▲ 1 276 000 turistiska övernattningar genomfördes 2018, varav 754 000 på hotell
- ▲ 63 % av övernattningarna gjordes av svenskar
- ▲ Av 470 000 utländska övernattningar var 247 000 på hotell
- ▲ Utländska övernattningar på hotell ökade med 29 % mellan 2017 och 2018, samt med 288 % på fem år
- ▲ Utländska besökare spenderade 461 miljoner, en ökning med 20 % från 2017.

UTVECKLING TURISMEN I SOLNA STAD 2018

Övernattande och besökare till Solna omsatte 4,6 miljarder kronor och detta gav sysselsättning för 2 454 personer på helårsbasis under 2018. Den största delen av omsättningen hamnar på logi, shopping och restaurang. Anledningen till detta är att Solna Stad har en hotellnäring som är stor i förhållande till andra boendeformer. Hotellgästerna spenderar huvudsakligen sina pengar på just logi och delvis restaurang. Öppnandet av Mall of Scandinavia innebar att omsättning på shopping ökade mycket för fjärde året.

Mall of Scandinavia öppnade i november 2015 och under första hela verksamhetsåret registrerades där 13,8 miljoner besökare. En stor andel av dessa är, per definition, turistiska besökare. Dessutom har åtta nya hotell öppnats i Solna de fem senaste åren. Resultatet av detta är mer än en fördubbling av antal hotellövernattningar och Solna är nu femte största hotellkommun i Sverige. Sammantaget har detta inneburit en ökning av omsättningen med 2,6 miljarder, eller + 132 % från 2015. Handeln rapporterar en ökning 2018 med 500 miljoner och hotell med 110 miljoner, se sidan 10.

Resurs AB har utfört resultat för Solna även 2006, 2010, samt 2012-2017. Resultatutvecklingen har inga motstycken i Sverige. Anläggandet av Friends Arena och Mall of Scandinavia har också markant ökat antal dagbesökare till Solna Stad. Antal dagbesökare är inte beräknat från faktiskt antal av besökare utan enbart beräknat från den ökade omsättningen. Det verkliga resultatet kan vara att antal dagbesökare varit fler än vad detta resultat visar, men att de spenderat mindre per person och dygn.

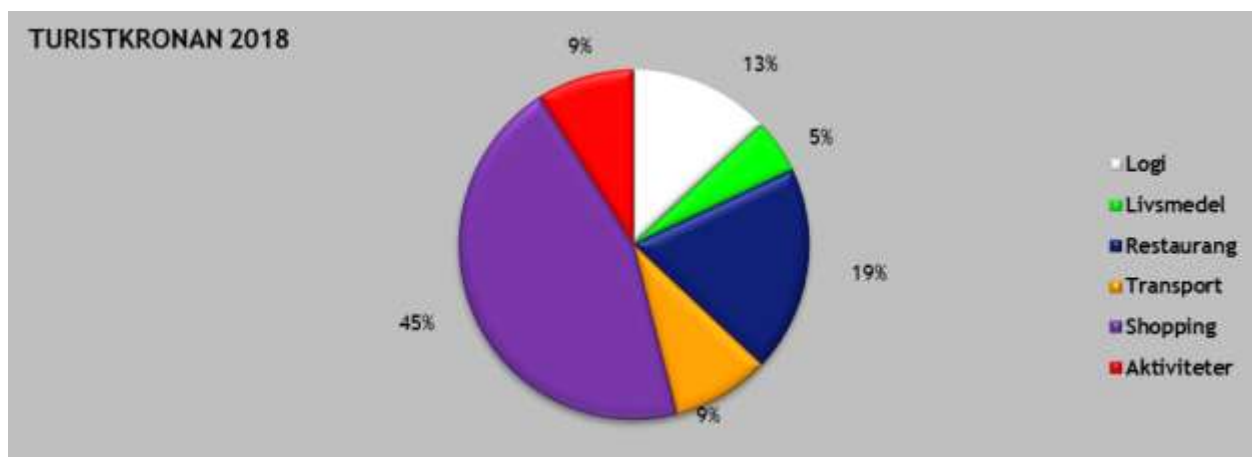
Den enda bransch som bara påverkats marginellt är bensinstationer, se sidan 10. Trots detta har ”transport” ökat, se nedan, men detta hamnar främst på taxi och kollektivtrafik.

RESULTAT TURISMEN I SOLNA STAD 2018

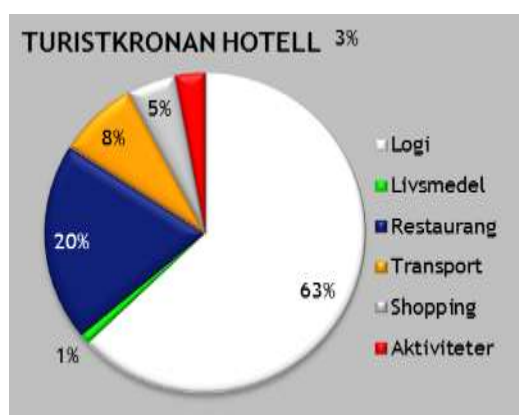
OMSÄTTNING FÖRDELAD PÅ BRANSCHER

(i tusen kr)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Logi	283 108	331 076	413 799	446 313	529 346	588 469	621 470
Livsmedel	52 422	75 487	118 210	139 084	202 631	221 931	237 851
Restaurang	218 249	261 042	279 075	390 522	733 115	820 684	886 145
Transport inkl bensin	92 365	144 541	140 046	187 984	332 117	371 350	400 664
Shopping	200 367	316 848	307 073	648 575	1 693 260	1 906 631	2 079 397
Aktiviteter	94 897	135 009	120 112	187 905	347 138	389 737	422 662
TOTALT	941 409	1 264 004	1 378 314	2 000 383	3 837 707	4 298 803	4 648 190

Här visas fördelningen av ”Turistkronan” för de branscher som påverkas. Denna fördelning varierar normalt inte mycket i Sverige. Restaurang och logi brukar ligga högst omsättningsmässigt, men anläggandet av Mall of Scandinavia har inneburit att shopping är den bransch som ökat mest.

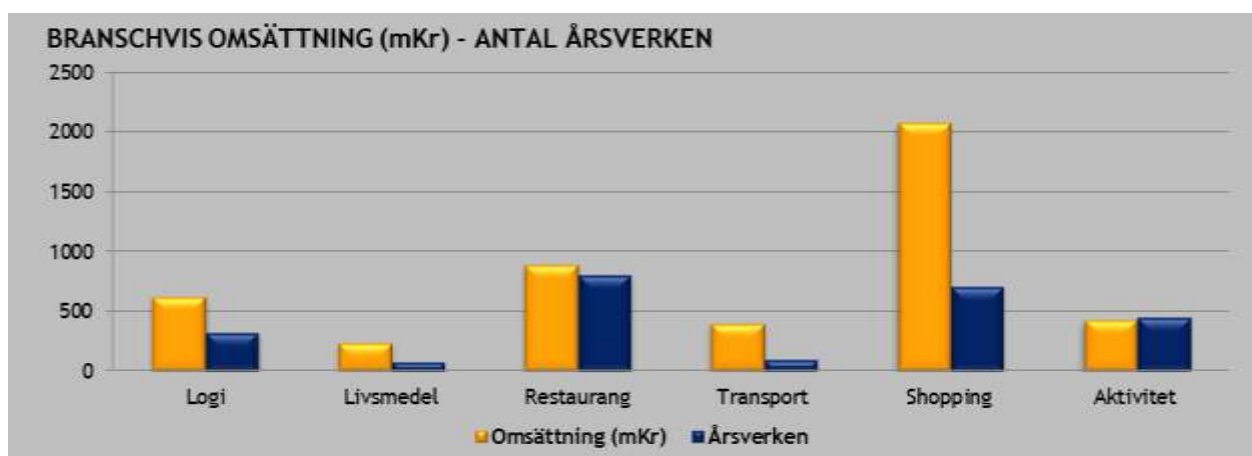
”TURISTKRONAN” visar hur den genomsnittlige besökaren till Solna Stad spenderar sina utlägg. Denna turistikrona är dock specifik för varje kategori och nedan visas denna för de två viktigaste kategorierna. Under dessa anges också hur mycket en besökare spenderar per person och dygn.

1 662 SEK

436 SEK

Diagrammet visar hur sysselsättningsintensiva vissa branscher är. För restaurang och aktivitet räcker det med en omsättning på cirka en miljon kronor för att hålla en person anställd (blå stapel högre än orange). För restauranger räcker det med omsättningsökning på 1 106 000 SEK för att ge ytterligare en årsanställd.

OMSÄTTNING TOTALT OCH PER KATEGORI

(i tusen kr)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
KOMMERSIELLA							
Hotell	431 390	516 755	599 844	742 953	1 017 944	1 131 643	1 195 105
Vandrarhem	57 010	45 285	68 263	65 204	0	0	0
Fritidsbåt - Gästhamn	45	48	47	47	47	49	49
Dagbesök	343 086	568 361	572 772	1 043 744	2 663 400	3 008 400	3 291 300
	831 531	1 130 449	1 240 926	1 851 948	3 681 391	4 140 092	4 486 454
ÖVRIGA							
Fritidshus	82	237	236	236	936	920	982
Släkt/vänner	109 796	133 318	137 153	148 199	155 379	157 791	160 754
	109 878	133 555	137 389	148 435	156 315	158 711	161 736
TOTALT	941 409	1 264 004	1 378 314	2 000 383	3 837 707	4 298 803	4 648 190

Med kommersiell avses de kategorier där besökarna betalar en logiavgift för sitt boende eller att de påverkats av traditionell marknadsföring att besöka området. Med övriga eller icke kommersiella avses de tre kategorierna släkt/vänbesök, nyttjande av eget fritidshus och genomfartsresenärer. Solna Stad bedöms inte ha några genomfartsresenärer och det finns totalt bara 46 registrerade fritidshus i kommunen.

Hotellövernattningar, på sidan 7, delas upp i fyra målgrupper. Denna uppdelning är dock enbart av ekonomisk art enligt följande:

- ▲ Affärgäst är en som betalar fullt ordinarie pris, vanligtvis måndag till torsdag natt.
- ▲ Konferensgäst är en som övernattar och deltar i konferens på samma hotell.
- ▲ Grupp-gäst är en som betalar rabatterat pris för större grupper.
- ▲ Fritidsgäst är en som betalar weekend- eller sommarpris.

Av denna anledning redovisas hotellgästernas konsumtion på denna sida som en post eftersom en uppdelning kan missuppfattas.

2013 öppnade två nya hotell, Hotell by Maude och Quality Hotel Friends, men de öppnade sent på året. 2014 öppnade First Hotel Solna och under 2016 även The Winery Hotel och Asplund Hotel Apartment. 2017 öppnade Apartdirect Solna och Biz Apartment Solna, samt Plus Grow Hotel under 2018. Totalt finns nu 15 hotell i Solna och är nu femte största hotellkommunen i Sverige efter Stockholm, Göteborg, Malmö och Sigtuna (Arlanda). Antal övernattningar på hotell ökade med 24,5 % mellan 2014 och 2015, med 25,6 % mellan 2015 och 2016, med 25,8 % mellan 2016 och 2017, samt 10,7 % mellan 2017 och 2018.

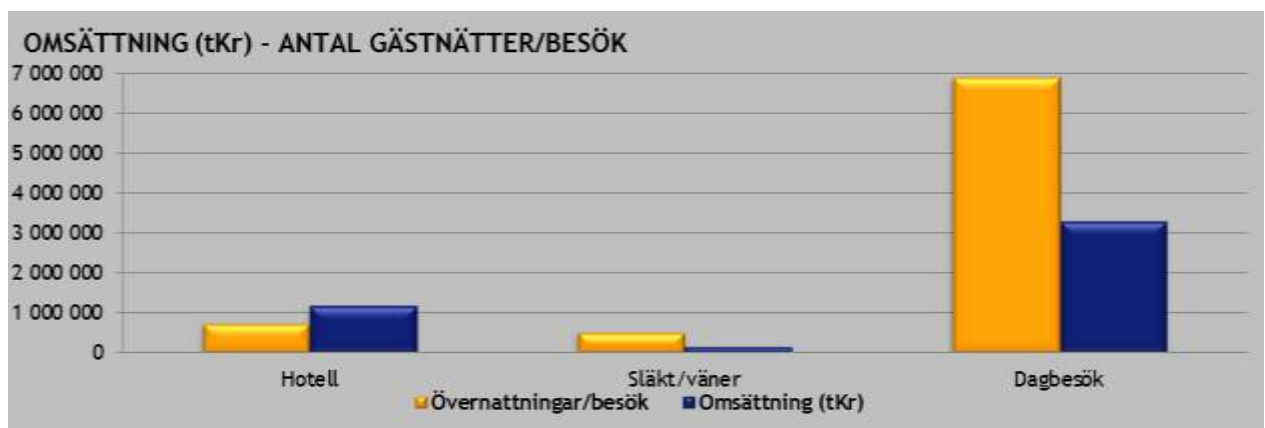
Dagbesök har ökat mycket de senaste åren. Ett av skälen till detta var tillkomsten av Friends Arena och 2015 blev det stor ökning när Mall of Scandinavia invigdes i november detta år. Under första året rapporterar Mall of Scandinavia att de hade 13,8 miljoner besökare.

ÖVERNATTNINGAR/BESÖK

Övernattningar	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(Hotellrum i rumsnätter)							
Hotellrum	206 233	231 515	286 613	343 715	424 141	456 287	485 520
Hotellbäddar	283 809	318 395	399 896	497 958	625 657	680 892	753 534
varav Affärs	134 258	148 633	171 108	188 012	216 736	236 813	239 361
Konferens	25 057	33 685	43 852	55 166	66 166	59 545	67 002
Grupp	26 398	27 782	49 871	68 056	96 704	106 771	101 959
Fritid	98 096	108 295	135 066	186 724	246 051	277 762	345 212
Vandrarhem	55 082	43 754	65 955	62 999	0	0	0
Fritidsbåt - Gästhamn	200	200	200	200	200	200	200
Kommersiella	339 091	362 349	466 051	561 157	625 857	681 092	753 734
Släkt/vänner	432 266	486 562	463 354	487 496	506 122	499 340	518 561
Fritidshus	925	1 076	1 044	1 044	4 002	3 818	4 162
Övriga	433 191	487 638	464 398	488 540	510 124	503 158	522 723
Totalt övernattningar	772 282	849 987	930 449	1 049 697	1 135 981	1 184 257	1 276 457
Dagbesök	963 725	1 561 430	1 569 237	2 704 000	6 900 000	6 900 000	6 900 000

Turismen i Solna domineras av övernattningar på hotell samt hos släkt och vänner, samt ett stort antal dagbesök på grund av Friends Arena och Mall of Scandinavia. I övrigt finns ett litet antal fritidshus och en gästhamn. Tidigare fanns två anläggningar som klassades som vandrarhem, men de stängde 2015.

2018 visar den högsta hotellbeläggningen någonsin och på sex år har antalet övernattningar mer än fördubblats, + 165 %. Dessutom ligger logiintäkten per sålt rum över riksgenomsnittet eftersom nya hotell håller hög kvalitet. Som framgår ovan redovisar hotellen ökat antal gäster för alla målgrupper senaste åren, speciellt fritidsgäster för 2018.

När blå stapel är högre än orange spenderade gästen mer än 1 000 SEK per person och dygn. Exempelvis spenderade hotellgästerna 1 586 SEK per person och dygn 2018. De som övernattade hos släkt och vänner spenderade 310 SEK.

NATIONALITETSFÖRDELNING

Solna Stad hade totalt 1 276 457 turistiska övernattningar under 2018. Här avges lite data på varifrån dessa kommer och hur de bor.

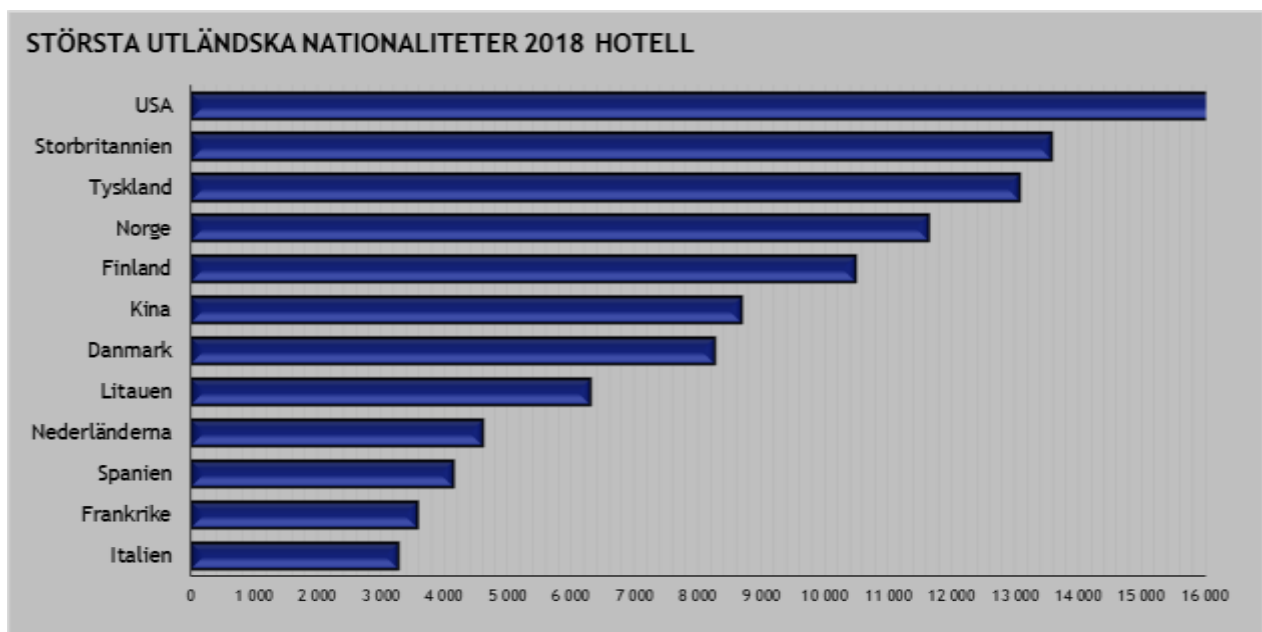
▲ Svenska	806 892	63 %
▲ Utländska	469 565	37 %
▲ TOTALT	1 276 457	

Utländska gästers övernattningar per boendeform:

▲ Hotell	246 829
▲ Släkt och vänner	222 736
▲ TOTALT	469 565

Svenskar svarar för 63 % av alla turistiska övernattningar i Solna Stad. I TDB finns data på varifrån i Sverige dessa kommer och detta kan anges dels för affärs- och dels fritidsgäst, samt uppdelat på övernattnings- respektive dagresa.

För hotell var de största nationaliteterna enligt följande diagram:

Av totalt 246 829 utländska övernattningar i hotell svarade de fem största nationaliteterna för 26 %. I de flesta svenska kommuner brukar några få nationaliteter svara för majoriteten av utländska övernattningar, men här har Solna en betydligt jämnare fördelning. Förvånande är att Kina är sjätte största nationalitet och Litauen åttonde under 2018. Största ökningen 2018 avsåg Finland och USA. För övernattningar hos släkt och vänner svarar USA för de flesta, följt av Finland.

SKATTEINTÄKTER

Skatteintäkterna delas normalt in i två delar:

DIREKTA avser de skatteintäkter som kommer från sysselsättningen i de företag som direkt påverkas av besökarens utlägg.

TOTALA avser alla företag som påverkas, t ex tvätteriet som tvättar hotellets linne. De totala skatteintäkterna är att beteckna som summan av direkta och indirekta effekterna.

(i miljoner kr)		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Direkta	Kommunen	23,4	29,6	33,1	44,7	79,3	86,8	94,1
	Landstinget	16,5	20,9	23,4	31,8	56,0	61,3	66,4

2010 har Resurs infört en ny, och mer tillförlitlig, metod att beräkna skatteintäkterna. När SCB levererade data för 2009 var detta med den nya SNI-indelningen, SNI 2007. Detta innebar också att Resurs fick tillgång till säkrare data för att beräkna såväl omsättning, som sysselsättning och skatteeffekter. Av dessa skäl redovisas bara resultat från 2010, men historiskt följer skatteintäkterna nästan proportionerligt med utvecklingen av sysselsättningen.

För Solna är den totala skatteintäkten mycket vanskelig att beräkna. Ett huvudskäl till detta är att Solna Stad är unik genom att ha fler personer sysselsatta än antalet invånare i kommunen. I en genomsnittlig svensk kommun är antalet sysselsatta mindre än hälften av invånarantalet.

SYSSELSÄTTNING

RESURS har, i samarbete med SCB, utvecklat en metod där vi kan redovisa sysselsättningen i form av antal anställda. Detta innebär också att vi kan redovisa sysselsättning med bättre metod för varje bransch och med regionalt och lokalt anpassade tal.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Livsmedel	23	26	36	42	51	67	75
Restaurang	267	274	291	397	635	757	801
Transport	31	41	38	49	85	95	100
Shopping	47	124	117	241	622	680	711
Aktivitet	142	162	139	210	378	421	445
Logi	191	229	321	336	276	345	322
Årssysselsatta	701	857	943	1 275	2 047	2 365	2 453

Resultatet från tidigare år är inte direkt jämförbart med ovanstående. Detta beror på att företag i de branscher som påverkas av turismen kan ha sorterats in i nya SNI-koder enligt SNI 2007. Detta är tillämpat från 2012 års resultat. När SCB utförde denna nya indelning har en del företag flyttats till angränsande eller ny kod och detta kan påverka resultatet något. Detta berör främst livsmedel och shopping.

REGIONAL HANDELSSTATISTIK (SCB)

Följande fakta avser statistik för år 2018 från SCB. Statistiken bygger på företags omsättningsredovisning till Skattemyndigheten och är exklusive moms.

Bransch	Omsättn exkl moms	Antal anställda	Antal enheter	Omsättn/ invånare	Rikssnitt / invånare	Över/under rikssnitt
471 Butiker, varuhus, stormarknad	1 964	680	45	24 265	27 182	-236
472 Spec livs, systembolag, tobak	314	104	38	3 879	4 690	-66
473 Bensinstationer	711	73	6	8 778	7 132	133
477 Butiker övriga hushållsvaror	3 708	1 548	243	45 807	29 415	1327
551 Hotell	846	490	24	10 445	4 530	479
552 Vandrarhem, stugbyar m.m.	1	0	3	12	294	-24
553 Campingplatser m.m.			1		240	
561 Restauranger	1 561	1 565	281	19 289	10 121	742

Följande fakta avser statistik för år 2017 från SCB. Statistiken bygger på företags omsättningsredovisning till Skattemyndigheten och är exklusive moms.

Bransch	Omsättn exkl moms	Antal anställda	Antal enheter	Omsättn / invånare	Rikssnitt / invånare	Över/under rikssnitt
471 Butiker/varuhus/stormarknad	1 768	628	43	22 186	26 566	-349
472 Spec Livs/systembolag/tobak	298	95	36	3 742	4 481	-59
473 Bensinstationer	700	73	6	8 777	6 410	189
477 Butiker övriga hushållsvaror	3 421	1 489	236	42 917	29 344	1082
551 Hotell	736	482	23	9 233	4 392	386
552 Vandrarhem, stugbyar m.m.	1	2	3	6	276	-23
553 Campingplatser m.m.			1		226	
561 Restauranger	1 527	1 568	248	19 152	9 907	737

Ibland förekommer olika former av registerförändringar, avgränsningar, etc. Uppgifterna bör därför användas försiktigt för att belysa förändringar mellan närliggande år.

Butiker, varuhus och stormarknader innefattar ofta mycket mer än livsmedel vilket försvårar gränsdragning mellan livsmedel och övrig detaljhandel. Observera att i hotellens redovisade omsättning till SCB ingår ofta även omsättning för andra verksamheter som dans och andra säljintäkter (garage, garderob, mm).

Observera att restauranger har en omsättning som ligger högt över riksgenomsnittet. Det finns fyra olika förklaringar till detta:

- Ett stort hotellboende där gästerna äter på restaurang.
- Besökare till Friends Arena och Mall of Scandinavia.
- Solna Stad har ett omfattande affärsliv. Totalt är 91 424 personer sysselsatta i Solna Stad 2018, att jämföra med invånarantalet på 79 707.
- Totala antalet sysselsatta i Solna har ökat från 80 567 under 2016 till 91 424 under 2018.

PRESENTATION AV RESURS

RESURS för Resor och Turism i Norden AB är ett konsultföretag inom resor och turism, bildat 1987 som dotterbolag till dåvarande Sveriges Turistråd (ägt till vardera hälften av Staten och turistnäringen) och privatägt sedan 1992.

RESURS är helt oberoende i förhållande till det offentliga, branschorganisationer och kommersiella aktörer. RESURS verkar uteslutande inom sektorn resor och turism.

RESURS' affärsområden är:

- ▲ Turistekonomiska effektberäkningar och statistik, bl.a. för Tillväxtverket och huvuddelen av Sveriges kommuner.
- ▲ Marknadsundersökningar för konferensmarknaden, affärsresor, varumärken och evenemang.
- ▲ Strategisk planering, destinationsutveckling, marknads- och produktkunskap, affärsanalyser (t.ex. bedömningar av hotelletablering eller utbyggnad, skapande av attraktioner, nöjesparker, museer) och produktutveckling.
- ▲ RESURS äger **TuristEkonomiska Modellen (TEM[®])**, en modell för beräkning av ekonomiska, sysselsättnings- och skattemässiga effekter av resor och turism, evenemang och investeringar. RESURS har utfört effektberäkningar av turismens betydelse för samhällsekonomin totalt och fördelat på branscher, sysselsättning och skatteeffekter för mer än 230 av Sveriges 290 kommuner.
- ▲ RESURS äger och driver **Rese- och TuristDataBasen (TDB[®])**. Vi intervjuar varje år 24 000 svenskar om deras affärs- och fritidsresor i Sverige och till utlandet. TDB har arbetat sedan 1989 och c:a 100 svenskar intervjuas dagligen, året runt, om sina resor. I TDB ställs frågor om antal resor, övernattningar, boendeform, färdstätt, syfte, bokningssätt, spenderade pengar och mycket annat. Totalt finns data om mer än 500 000 resor i TDB.